

Учитељски факултет
Универзитет у Београду

Име и презиме _____

Број индекса _____

Број мобилног телефона _____

Изборни предмети у првој години студија

Студијски програм за образовање учитеља

школска 2015/16. година

Изборни општи курс I

- Филозофија васпитања и образовања
- Тумачење Библије I
- Историја француске цивилизације

Изборни педагошко-психолошки курс I

- Историја педагогије
- Специјална педагогија
- Савремени педагошки правци
- Основни појмови опште психологије
- Стратегије успешног учења

Изборни предметни курс I

- Правопис и књижевнојезичка норма
- Увод у теорију и праксу позоришне уметности I
- Управљање иновацијама у васпитно-образовним установама
- Пливање
- Хор I
- Керамика I
- Камерна музика I
- Покрет у визуелним уметностима I

* Предмет се реализује у Наставном одељењу у Новом Пазару

По наставном плану Факултета, студенти на Студијском програму за образовање учитеља бирају три изборна предмета, по један из сваке од наведених области (*Општи курс, Педагошко-психолошки курс, Предметни курс*).

Изборни општи курс I

■ ФИЛОСОФИЈА ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: писмено и усмено

■ Статус: изборни ■ доц. др Дејан Вук Станковић

Садржај курса: Наставни програм обухвата три целине. Прва целина односи се на појам философије васпитања и образовања и философске претпоставке њиховог дефинисања и тумачења.

Друга целина односи се на философско-историјски приступ проблему васпитања и образовања од античке до савремене епохе, те главне философске теорије о васпитању и образовању (Сократ, Платон, Аристотел, хеленистичко-римски период, средњовековна философија, хуманизам и ренесанса, просвећеност, Декарт, Лок, Кант, Ниче, Дјуи, егзистенцијализам, Гадамер, Чомски, Фуко, постмодерна) при чему ће нагласак бити на тумачењу аутентичних филозофских текстова.

Трећа целина односи се на преиспитивање односа између посебних философских дисциплина, као што су философска антропологија, етика, естетика, теорија сазнања и логика, и проблема васпитања и образовања.

Литература:

- Миле Савић: *Одабрана поглавља из Филозофије васпитања и образовања*, стр. 356
- Вернер Јегер: *Положај Грка у повести људског васпитања*,
- Аристотел: *Политика*, књига 7, глава 13; књига 8.,
- Платон: *Држава*, књига 3; књига 5, глава V-IX
- Рене Декарт, *Реч о методи доброг вођења свога ума и истраживања истине у наукама* (део 1-3),
- Жан-Жак Русо: *Емил или о васпитању*,
- Имануел Кант: *Спис о педагогији*, Увод, Имануел Кант.; Одговор на питање: *Шта је просвећеност*,
- Мишел Фуко: *Просветитељство*,
- Џон Дјуи: *Демократско схватање у области васпитања; Циљеви образовања*,
- Карл Јасперс: *Идеја универзитета*, глава 4-5.

■ ТУМАЧЕЊЕ БИБЛИЈЕ I

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: усмено ■ Статус: изборни ■ доц. др Валентина Хамовић

Циљ предмета: Циљ овог једносеместралног курса је упознавање студената са *Библијом*, њеним настанком, композицијом књиге, могућим приступима и начинима читања. Курс треба да има улогу водича кроз једну од најобимнијих, а свакако, и најзначајнијих књига у европској културној историји.

Садржај предмета: 1. Јеврејска историја и култура пре и у време појаве Библије (X в. п.н.е. – II в. н. е); 2. Настанак Библије; 3. Језици Библије; 4. Тумачења Библије (теолошко, митолошко, антрополошко, симболичко); 5. Композиција: старозаветне и новозаветне књиге; 6. Библијска историја – од Постања до Апокалипсе; 7. Књижевне врсте; 8. Библијска антропологија; 9. Библија и морал (старозаветни и новозаветни закони); 10. Библија у књижевности, уметности и култури.

Литература:

- **Библија 2002:** *Библија / Свето писмо Старога и Новог завета*. Београд: Свети архијерејски синод Српске православне цркве.
- **Ракић 2002:** Радомир Ракић, *Библијски речник*. Београд: Златоусти.
- **Стојановић 2008:** Љубивоје Стојановић, *Тумачење Библије*. Београд: Учитељски факултет.

■ ИСТОРИЈА ФРАНЦУСКЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: усмено ■ Статус: изборни
■ проф. др Ана Вујовић

Циљ предмета: Упознавање са богатством и разноврсношћу цивилизације Француске кроз кратак преглед њеног развоја од самих почетака у праисторији, преко најважнијих догађаја у каснијим епохама који су утицали на стварање француске државе, културе и духа. Ширење опште културе и развој толеранције.

Исход предмета: Стицање основних идеја о најважнијим историјским догађајима, развоју идеја и уметности, као и о променама у друштвеном и свакодневном животу људи.

Садржај предмета: 1. Рано доба. Античка Галија. Романизација Галије. Настанак и развој француског језика. 2. Франачка у средњем веку: преглед историјских догађаја. Романика и готика у архитектури. 3. Еписки и куртоазни идеализам; грађански реализам. Криза и опадање средњовековне цивилизације. 4. Доба хуманизма и ренесансе. Развој уметности и науке. Рад на богаћењу и нормирању француског језика. 5. Преглед историјских догађаја и друштвени живот у Француској у 17. Веку. Архитектура и вртови 6. Уметност барока и класицизма. Трагедија и комедија у 17. веку. Психолошки роман, басне. 7. Доба просвећености, развој филозофије и науке, енциклопедија. Друштвени живот у 18. веку. 8. Развој примењене уметности и уметничких заната; призори из свакодневног живота у сликарству. Нови књижевни жанрови: путопис, епистоларни роман. 9. Преглед бурних историјских догађаја и смене режима у 19. веку. Уметнички правци, обнављање интересовања за средњи век. 10. Друштвени и свакодневни живот. Велики архитектонски подухвати. Развој идеја и науке. 11. Српско-француске културне везе од средњег века до почетка 19. века. 12. Француско-српска културна прожимања у 19. веку

Методе извођења наставе: Предавања, самостални рад студента и припрема презентације на самостално изабрану тему из области историје француске цивилизације.

Провера знања и оцењивање рада студената: Писмени испит и усмена презентација

Литература:

- С. и Г. Витановић. *Француска цивилизација*. Београд: Центар за геопоетику (стр. 11-119)
- А. Вујовић (2011). *Српско-француска сусретања*. Београд : Учитељски факултет. (стр. 13- 87)

Изборни педагошко-психолошки курс I

■ ИСТОРИЈА ПЕДАГОГИЈЕ

Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: усмено и континуирана евалуација истраживачких задатака, активности на предавањима и вежбама ■ Статус: изборни
■ проф. др Наташа Вујисић Живковић

Циљ предмета: (1) Упознавање са историјом педагошке мисли, развијање критичког односа према историјском педагошком наслеђу и различитим теоријско-методолошким приступима у области историје педагошких идеја. (2) Упознавање са развојем просвете, школства и педагошке мисли у Србији, оспособљавање за критичко разумевање друштвено-историјског контекста у коме су се развијали просвета и школство у Србији и за самосталну интерпретацију дела српских педагога.

Садржај предмета:

I ОПШТА ИСТОРИЈА ПЕДАГОГИЈЕ

Развој античке педагошке мисли, концепција васпитања у средњем веку, педагошке идеје у доба хуманизма и ренесансе. Ј. А. Коменски и развој нововековне педагогије. Концепција васпитања Џ. Лока, Ж. Ж. Русоа и Ј. Х. Песталоција. Развој педагогије као академске дисциплине – педагошка мисао Ј. Ф. Хербарта. Педагошки правци и системи у првој половини 20 века – индивидуална и социјална педагогија, радна школа и прогресивистичка педагогија, експериментална и духовно-научна педагогија.

II НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА ПЕДАГОГИЈЕ

Просвета, васпитање и образовање у Србији у средњем веку и у доба турске власти. Организација и рад српских школа у Хабзбуршкој монархији – Аустро Угарској. Школски систем, школско законодавство, наставни планови и програми, настава, ученици и наставници у Србији у периоду 1804-1941. године. Развој педагошког образовања учитеља у Србији у периоду 1804–1941. године – оснивање и рад учитељских школа. Идејни развој педагогије у Србији: педагошки рад и мисао С. Д. Поповића, В. Бакића, С. Окановића, С. Аџића, Ј. Миодраговића, В. Младеновића, М. Милошевића, П. Радосављевића, М. Шевића и В. Ракића. Развој српске педагошке периодике.

Литература:

1. Тешић, В. (1990): *Општа историја педагогије* – ауторизована скрипта (одабране стране)
2. Ћунковић, С. (1971): *Школство и просвета у Србији у XIX веку*, Педагошки музеј, Београд (одабране стране).
3. Поткоњак, Н. (2005): *Именик српских педагога*, САО, Београд (одабране стране).

■ СПЕЦИЈАЛНА ПЕДАГОГИЈА

Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ЕCTS: 3 ■ Полагање испита: усмено и континуирана евалуација истраживачких задатака, активност на предавањима и вежбама ■ Статус: изборни ■ проф. др Ивица Радовановић и проф. др Јасмина Ковачевић

Циљ курса је овладавање основним законитостима и принципима васпитања и образовања деце ометене у развоју, упознавање са специфичностима различитих облика ометености, методама, облицима и средствима за рад и изградња позитивних ставова према укључивању деце ометене у развоју у систем редовног васпитања и образовања.

Садржај курса:

Предавања: 1. Конституисање и развој специјалне педагогије; 2. Циљ специјалне педагогије; 3. Структура специјалне педагогије; 4. Преглед односа друштва према деци ометеној у развоју; 5. Систем заштите и едукације деце ометене у развоју

Вежбе: 1. Упознавање са системом и структуром организације васпитно-образовног рада деце са сензорним оштећењима; 2. Упознавање са структуром и системом рада институција у којима се реализује рани рехабилитациони рад деце ометене у развоју; 3. Упознавање са организацијом рада Завода за психофизиолошке поремећаје и патологију говора; 4. Упознавање са васпитно-образовним системом ментално ретардиране деце; 5. Упознавање структуре и система рада Завода за преваспитање деце и омладине; 6. Улога и значај учитеља у изградњи позитивних ставова према укључивању деце ометене у развоју у редовне разреде; 7. Инклузивно образовање; 8. Интегративно образовање.

Литература:

- Виготски, Ј. (1996). *Основи дефектологије*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 117-180.
- Ковачевић, Ј. (1999). *Облици рада у школовању глуве деце*, Београд, ДДЦГ, стр. 15-30
- Ковачевић, Ј. (1999). *Учесталост примене метода у васпитно образовном раду глувих*, Београд, ДДЈ, стр. 75-95
- Ковачевић, Ј., Арсић, Р. (2010). *Образовање деце са посебним потребама у редовној школи*, Универзитет у Приштини-Учитељски факултет у Призрену-Лепосавићу, Друштво учитеља-Ниш, стр. 97-202

■ САВРЕМЕНИ ПЕДАГОШКИ ПРАВЦИ

Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ЕCTS: 3 ■ Полагање испита: усмено и континуирана евалуација истраживачких задатака, активности на предавањима и вежбама ■ Статус: изборни ■ доц. др Александар Тадић

Циљ предмета: Упознавање са савременом педагошком мисли кроз анализу различитих концепција васпитања, педагошких школа и праваца. Оспособљавање за самосталну интерпретацију дела савремених педагога уз развијање критичког односа према идејама у савременим педагошким делима и разумевање друштвено-историјског контекста у коме настају. Упућивање студената у одговарајуће облике истраживачког рада у овој области.

Садржај предмета:

Појава различитих педагошких праваца крајем XIX и почетком XX века. Сврха, критеријуми и тешкоће у класификовању педагошких праваца. Основна изворишта индивидуалне педагогије и њених различитих варијанти (концепције: Е. Кеј, Л. Н. Толстоја и А. Нила). Настанак и различите варијанте социјалне педагогије (концепције: П. Наторпа, Г. Кершенштајнера и Е. Диркема). Покушаји превазилажења противречности изражених у педагошким покретима индивидуалне и социјалне педагогије (концепције: М. Монтесори, А. Феријера и Џ. Дјуија). Разматрање основних педагошких процеса на претпоставкама критичке педагогије и теорије самоодређења.

Литература:

1. Поткоњак, Н. (2003): *XX век - ни „век детета“ ни век педагогије: има наде – XXI век*, друго допуњено издање, Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Бања Лука: Педагошко друштво Републике Српске, стр. 9-33, 57-67, 68-76, 82-87.
2. Трнавац, Н. (2005): Различити покушаји класификовања савремених концепција васпитања, *Педагошка стварност*, Нови Сад, 60, 1-2, стр. 20-32.
3. Бодрошки Спарису, Б. (2000): Схватање дечије природе у педоцентристичкој педагогији - становишта Русоа и Дјуија, *Настава и васпитање*, 49, 3, стр. 469-482.
4. Коцић, Љ. (2004): Активна школа Адолфа Феријера, *Зборник института за педагошка истраживања*, 36, стр. 49-65.
5. Малешевић, Н. и Тадић, А. (2012): Школска дисциплина и слобода ученика у концепцији слободног васпитања Лава Николајевича Толстоја, *Иновације у настави*, 25, 1, стр. 57-67.
6. Тадић, А. (2015): Аутономија ученика у разредном контексту – критичка перспектива теорије самоодређења, *Настава и васпитање*, 64, 1, стр. 101-115.
7. Тадић, А. (2009): Суочавање са заблудама и илузијама у педагошком теоријском раду, *Педагогија*, 64, 3, стр. 406-414.

■ ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ОПШТЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Статус: изборни ■ Полагање испита: усмено ■ проф. др Биљана Требјешанин

Циљ предмета: Циљ предмета је формирање основних појмова и упознавање основних теоријских становишта опште психологије, као и увежбавање њихове примене у објашњавању и организовању васпитно-образовног рада.

Програм предмета:

Психологија као наука: предмет, циљеви, проблеми, методе и приступи.

Појам, структура и функција психичког живота: битна својства психичких појава, врсте, адаптивна функција психичких процеса, особина и стања.

Психички процеси: когнитивни процеси: опажање, учење, памћење, заборављање, мишљење (основне карактеристике, врсте, законитости, чиниоци, примери примене у школској ситуацији); емоционални процеси (појам, врсте, димензије, чиниоци, ефекти, контрола, примери примене у школској ситуацији); мотивационо-вољни (конативни) процеси: мотиви и мотивација, врсте, чиниоци, задовољење, фрустрација и конфликт мотива и њихове последице, примери примене у школској ситуацији.

Психичке особине: способности, ставови, предрасуде, стереотипи, вредности и вредносне оријентације, интересовања, навике.

Психичка стања: будност- поспаност; умор-одмор; нормално-абнормално.

Личност: дефиниције и битна својства личности; структура (црте, синдроми или групе црта : темперамент, карактер, способности, тлесна конституција; синдроми компулзивности и ауторитарности), типологије личности (Хипократова, Јунгова).

Литература:

- Требјешанин, Ж. (2011). *Психологија за други разред гимназије*. Београд: Завод за уџбенике. Стр.: 3-23; 55-58; 61-108; 112-199; 279-283 (укупно 161 стр.)

■ СТРАТЕГИЈЕ УСПЕШНОГ УЧЕЊА

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 (20 п + 10 в) ■ ЕCTS: 3 ■ Полагање испита: усмено ■ Статус: изборни ■ доц. др Невена Буђевац

Циљ предмета је да студентима помогне у савладавању техника успешног учења, што је значајно, како са становишта успешног савладавања школских и других садржаја током и након студија, тако и са становишта њихове будуће улоге наставника који треба ученицима да помогну да науче да уче. Овај циљ ће бити остварен кроз пружање прилике студентима да практично примене принципе успешног учења о којима ће бити речи током уводног дела сваког часа.

Садржај предмета:

- Вештине долажења до литературе;
- Временска организација учења;
- Постизање и одржавање концентрације и мотивације за учење;
- Превладавање стреса повезаног са испитивањем;
- Методе читања;
- Прављење бележака на основу текста;
- Подвлачење и прављење резимеа текста; дефинисање основне теме текста; извлачење кључних речи; постављање питања у вези са текстом;
- Структура излагања наученог садржаја;
- Самостално вредновање количине и квалитета наученог садржаја;

Литература:

- Колс М., Вајт Ч. И П. Браун (2004). *Научите да учите: активности и вежбе за развијање умећа учења, писања радова, есеја и реферата, полагање тестова и испита*. Београд: Креативни центар.

Изборни предметни курс I

■ ПРАВОПИС И КЊИЖЕВНОЈЕЗИЧКА НОРМА

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ЕCTS: 3 ■ Полагање испита: писмено ■ Статус: изборни ■ доц. др Горан Зељић, доц. др Бојана Милосављевић ■

Циљ предмета: Упознавање студената са правописом српског језика и стицање знања о књижевнојезичкој норми стандардног српског језика.

Садржај предмета: I Историјски преглед правописа српског језика (Историјат српског правописног кодификовања; Циљ и сврха стандарднојезичког нормирања језика; Особине важећег *Правописа српскога језика* као приручника који негује културу употребе језика). II Писма: српска ћирилица и српска латиница (Историја српске ћирилице; Стандардна ћирилица као традиционално српско писмо). III Фонетска правописна норма (Правилно писање гласова Ј и Х; Правописна правила у вези са гласовним променама и алтернацијама). IV Писање великих и малих слова (Основни узуси у вези са употребом великих слова; Правописно дозвољени дублети и недоумице при употреби малих или великих слова; Скраћенице). V Спојено и одвојено писање речи (Сложенице и полусложенице;

Именице с префиксима и префиксоидима; Осамостаљени форманти; Спојеви предлога и других речи; Негација); VI Интерпункција (Правописна правила употребе реченичних знакова; Помоћни правописни знаци).

Литература:

1. **Правопис 1993:** Митар Пешикан, Мато Пижурица и Јован Јерковић, *Правопис српског језика*. Нови Сад: Матица српска, 48–78, 254–295.
2. **Правопис 2002:** Митар Пешикан, Мато Пижурица и Јован Јерковић, *Правопис српског језика – приручник за школе*. Нови Сад: Матица српска; Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 15–159.
3. **Правопис 2011:** Митар Пешикан, Јован Јерковић и Мато Пижурица, *Правопис српског језика*. Нови Сад: Матица српска, стр. 15–160.
4. **Правопис 1960:** Група аутора, *Правопис српскохрватског језика*. Нови Сад: Матица српска; Загреб: Матица хрватска, 15–23, 91–129.

■ УВОД У ТЕОРИЈУ И ПРАКСУ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ I

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Статус: изборни ■ наставник вештина Јадранка Барзут

Стандард рада: Због специфичности предмета број студената је ограничен.

Циљ предмета: Разумевање међусобног утицаја теорије на позоришну уметност као и позоришне праксе на теоријске расправе о позоришту.

Садржај предмета: Кроз сопствено искуство и креативан рад на вежбама студенти се упознају са основним елементима позоришне уметности, међусобним утицајима као и размимоилажењима између позоришне теорије и праксе. Примењујући стечена теоријска знања студенти уз помоћ наставника пролазе кроз процес стварања позоришног чина.

Литература:

1. Аристотел (1990). *Поетика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
2. Брехт, Бертолт (1966). *Дијалектика у театру*. Београд: Нолит.
3. Брук, Питер (1996). *Празан простор*. Београд: Лапис.
4. Молилари, Чезаре (19829). *Историја позоришта*. Београд: Вук Караџић.
5. Селенић, Слободан (2002). *Драмски правци 20. века*. Београд: Факултет драмских уметности у Београду.

■ УПРАВЉАЊЕ ИНОВАЦИЈАМА У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИМ УСТАНОВАМА

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: писмено, усмено, израда пројекта ■ Статус: изборни ■ проф. др Данимир Мандић, проф. др Мирослава Ристић

Циљ курса/предмета

Настава предмета УПРАВЉАЊЕ ИНОВАЦИЈАМА У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИМ УСТАНОВАМА треба да омогући студентима овладавање основним знањима везаним за увођење иновација у методама, облицима, организацији наставе и вредновању знања ученика уз коришћење савремене образовне технологије.

Садржај курса/предмета

1. Дефинисање појма иновација у настави. 2. Врсте иновација 3. Анализа онцепције репродуктивне и информатичко-развијајуће наставе 4. Врсте и карактеристике информатичко-развијајуће наставе 5. Знање као промена, основне детерминанте ефикасне васпитно-образовне установе, експерименталне школе и вежбаонице као генератори развојних промена 6. Утицај научно-технолошког развоја на промене у васпитно-образовном процесу 7. Руковођење развојним променама, стилови резонантног управљања променама, иновативна организација, 8. Системски приступ управљању развојним

променама 9. Улога наставника и васпитача у примени иновација 10. Промене положаја ученика и васпитаника у савременим образовним системима

Литература:

1. Вилотијевић, М., Мандић, Д.: Управљање развојним променама у васпитно-образовним установама, Учитељски факултет у Београду Београд, 2015
2. Мандић, Д. Ристић, М. Европски стандарди информатичких знања, Медиграф, Београд, 2005.
3. www.amazon.com
4. www.teach-nology.com
3. www.edu-soft.rs

■ ПЛИВАЊЕ

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 (15+15) ■ ЕCTS: 3 ■ Полагање испита: практично и теоријско ■ Статус: изборни ■ проф. др Драган Мартиновић и асс. мр Драган Бранковић

Циљ предмета: Настава Пливања треба да омогући студентима, будућим наставницима, да стекну нова знања, вештине и способности али и да унапреде и усаврше већ постојећа. Предмет ће омогућити студентима да схвате значај пливања и других вештина на води, како са аспекта индивидуалног напретка, тако и као неопходног услова за своју безбедност и безбедност деце са којом ће радити.

Садржај предмета: Програм Пливања усмерен је на две тематске целине: Теоријска сазнања о основним техникама пливања, спасавања дављеника и пружања прве помоћи и Практична знања и вештине која ће студенте упознати са основама технике пливања и методиком обучавања и усавршавања одговарајућих техника пливања (слободни стил – краул, леђни стил и прсно пливање); могућностима транспорта у води – бочно пливање; роњењем; скоковима у воду (на ноге и на главу) и спасавањем и оживљавањем утопљеника.

Литература:

- Милошевић, Д., Међедовић, Е. и Мартиновић, Д. (2007). *Пливање*. Нови Пазар: Форум универзитетских наставника и научних сарадника.
- Counsilman, E. J. (1978). *Наука о пливању*. Београд: НИП Спортска књига

ХОР I

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 0 + 45 ■ ЕCTS: 3 ■ Полагање испита: усмено ■ Статус: изборни ■ Дејан Миливојевић

Циљ предмета: Учешћем у хору Учитељског факултета развијају се певачке способности студената, али и, пре свега, подстиче креативност у музичкој интерпретацији. У складу са својим гласовним предиспозицијама студенти стичу вештину вишегласног певања у ансамблу, а затим искусно пролазе процес припремања (пробе) и финализацију (јавни наступ/концерт) извођења хорских дела. Пролазећи кроз процес извођења, проширују се знања у области хорске литературе, епохе и стила, те одговарајућег начина интерпретације.

Садржај предмета: Вишегласно певање у ансамблу, процес припреме и финализација (јавни наступ) извођења хорских дела. Упознавање са хорском литературом, епохама и стилевима, односно начинима интерпретације.

Обавезе студената су редовни долазак на вежбе/пробе и учешће у јавним наступима хора (пригодне свечаности, завршни концерт).

Нотна литература:

*Гаудеамус игитур. Боже правде. Химна св. Сави. Мокрањац С. Тебе појем. Симић, В.: Пошла мома на воду. Толингер, Р.: Одби се грана. Манојловић, К.: Успаванка. Бетовен, Л.В.: Жртвена песма. Мокрањац С.: II руковет. Аркаделт Ј.: Аве Марија. Бајић И.: Српкиња. Моцарт В.А.: Проба за концерт. Handel, G.F.: *Canticorum iubilo*. Codaly, Z.: *Cohors Generosa*. O.di Lasso: *Ne proicias me*.*

■ КЕРАМИКА I

■ Семестар: 2 ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: усмено и практично ■ Статус: изборни ■ Јелена Давичо, дипл. керамичар; проф. др Невена Хаџи-Јованчић

Напомена: Курс се реализује у комбинованој групи учитељи/васпитачи од 26 студената (13 студената по смеру).

Циљ курса: Упознавање са основима керамике и овладавање основним знањима и вештинама керамичког обликовања.

Садржај курса: У оквиру прве године учења (*Керамика I*) обрадиће се следеће теме: Посуда, техника бушења из кугле (моделовање, текстура и боја); Скулптура, тема животиње, техника вајања (моделовање, текстура и боја); Посуда, техника модуларне изградње –глистице (моделовање, боја и глазура); Маска, комбиноване технике рада (моделовање, текстура и боја); Дводимензионална површина (пано), зграфито техника.

Програм овог предмета је конципиран тако да ће студенти који се и у наредним годинама студија буду определили за изборни предмет *Керамика* (II, III,) бити у могућности да своје знање надграде и прошире новим темама и начинима рада из области керамичког обликовања.

Литература:

- Павелка Вукајловић, Катица и Срђан Вукајловић (2005). *Керамика за почетнике*. Београд: ЗУНС.
- Душковић, Весна (ур.) (2009). *Стари занати у Србији*. Београд: Етнографски музеј.

■ КАМЕРНА МУЗИКА I

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 30 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: усмено ■ Статус: изборни ■ мр Радмила Стојановић

Напомена: Примењује се специјално конципиран алтернативни облик наставе (примарно практичан и секундарно теоријски) за пет (5) студената у групи уз могућност проширења групе према процени професора.

Циљ предмета: (1) Подстицање мотивације код студената са основним и/или средњошколским музичким образовањем и студената који показују интересовање за музичку уметност са високим музичким способностима путем камерног музицирања - извођење музике у мањим музичким групама/ансамблима погодним за рад са децом учитеља/васпитача на лепши, перспективнији и приступачнији начин (*перформанс метод*) и (2) промовисање недовољно афирмисане уметничке музике међу младима путем камерног музицирања (вокално, инструментално и/или вокално – инструментално) са инвентивном применом одабраних елемената мултимедије.

Садржај предмета: Увод у природу иновативног предмета и историју камерне музике са слушањем музике. О интерпретацији, историји пијанизма, о извођаштву, дискусија... Увод у главне карактеристике и специфичности камерног музицирања у групи/ансамблу од две особе (дуо), три особе (трио), четири особе (квартет), пет особа (квинтет) и тд.; функционисање осталих камерних форми (камерни хор, камерни оркестар, камерна опера и тд); сврсисходност примене мултимедије у реализацији музичког дела (говор, покрет, плес, слика, интерактивност...); принципи и етапе процеса савладавања музичког дела и музичко-сценског наступа; аспект игре; сценско понашање, креирање и реализација музичко-сценског наступа (*перформанс метод*) и др.

Програм камерне музике обухвата дела свих музичких епоха и стилова према расположивој конфигурацији камерног састава, музичко-техничких способности студената и њихове преференције. Испит је усменог карактера у неком облику јавног наступа (пригодна свечаност, интерни час, јавни час, свечани концерт).

Камерна музика I је намењена студентима прве године учитељског/васпитачког смера.

Литература:

1. Барачков, М (1969): *Популарна музика великих мајстора* (аранжмани за хармонику), Раднички универзитет, Књажевац.
2. Bodenmann, H. (1966): *Kleine Werke grosser Meister für Sopran - Blockflöten* (одабране композиције), Edition melodie, Anton Peterer, Zürich, Switzerland.
3. Вукомановић, Н., Мишев, С., Стојановић, Г. (1996): *Музика II* (одабране композиције), Просветни преглед, Београд.
4. Krainis, B. (1962): *The Recorder Song Book* (одабране композиције), Galaxy Music Corporation, New York
5. Стојановић, Р. (2008): Улога камерне музике у образовању учитеља. *Педагогија*, бр. 1 (2008), год. LXIII, стр. 98 – 106 (UDK: 371.14).

■ ПОКРЕТ У ВИЗУЕЛНИМ УМЕТНОСТИМА 1

■ Семестар: 2. ■ Фонд часова: 20-22 ■ ECTS: 3 ■ Полагање испита: усмено и практично ■ Статус: изборни ■ мастер ликовних уметности, наставник уметности Марија Богдановић

Напомена: Курс се реализује у комбинованој групи учитељи/васпитачи од 20 студената (10 студената по смеру).

Циљ предмета: Упознавање са различитим манифестацијама покрета у визуелним уметностима кроз низ задатака и креативних вежби. Развој апстрактних и конструктивних техничких метода у визуелном обликовању кретања.

Садржај предмета: Координација објектима и телом у оквиру радне површине; Спонтано и организовано кретање; Различите динамике индивидуалног кретања и кретања у групи; Разумевање и коришћење покрета у функцији наратије и невербалне комуникације; Покрет као вид експресије; Покрет и звук: реакција на различите ритмичне динамике и стварање ритма уз покрет; Извођење ликовно-перформативних партитура уз краће звучне / музичке форме.

Све фазе рада биће праћене фото или видео записима. Резултат рада у оквиру овог предмета биће изложба или кратка форма перформанса на крају семестра.

Литература:

1. Барба, Еуђенио и Саварезе, Никола (1996). *Речник позоришне антропологије, Тајна уметност глумца*. Београд: Факултет драмских уметности, Институт за позориште, филм, радио и телевизију.